

Crna Gora
Uprava za statistiku

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST
07.11.2025. godine

DVADESET GODINA EVROPSKOG STATISTIČKOG KODEKSA PRAKSE

Zvanična statistika Crne Gore posvećena kvalitetu i povjerenju

Direktor Uprave za statistiku Crne Gore, Miroslav Pejović, učestvovao je 6. i 7. novembra, u Briselu na sastanku koji je Eurostat organizovao povodom obilježavanja 20 godina Evropskog statističkog kodeksa prakse.

Kao predstavnik zemalja proširenja, Pejović je bio panelista na sesiji pod nazivom „Proslavljamo uspomene“, dajući doprinos razmjeni iskustava o primjeni Kodeksa i njegovom značaju za unapređenje kvaliteta evropskih statistika tokom protekle dvije decenije.

Ovaj događaj okupio je predstavnike nacionalnih statističkih instituta, međunarodnih organizacija i stručnjake iz oblasti zvanične statistike, s ciljem sagledavanja uticaja Kodeksa prakse na jačanje kvaliteta, povjerenja i profesionalne nezavisnosti u evropskom statističkom sistemu.

U svom obraćanju, direktor Uprave za statistiku istakao je da je Evropski statistički kodeks prakse temelj povjerenja, profesionalne nezavisnosti i kvaliteta u zvaničnoj statistici, te da je njegova dosljedna primjena imala ključnu ulogu u razvoju i jačanju statističkog sistema Crne Gore.

„Kodeks prakse je mnogo više od tehničkog dokumenta, već skup principa i standarda koji garantuju da se statistike proizvode u skladu sa principima profesionalnosti i nezavisnosti. Zahvaljujući njegovoj primjeni, zvanična statistika Crne Gore danas je prepoznata kao pouzdana i transparentna“, istakao je direktor.

U Crnoj Gori tri faze razvoja kroz primjenu Kodeksa prakse

Govoreći o uticaju Kodeksa na statistički sistem Crne Gore, direktor je izdvojio tri ključne faze razvoja:

1. Usklađivanje sa evropskim standardima - uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira koji obezbjeđuje profesionalnu nezavisnost Uprave za statistiku, uvođenje standardizovanih metodologija i sistema upravljanja kvalitetom, te unapređenje transparentnosti i komunikacije sa korisnicima.

2. Reforma statističke institucije - donošenje Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike kojim su garantovani profesionalna nezavisnost Uprave za statistiku, kao i nezavisnost direktora i zaštita povjerljivosti podataka, sprovođenje samoprocjena i eksternih ocjena kvaliteta kroz Peer review procjenu, među kojima je procjena iz 2018. godine imala poseban značaj.

3. Jačanje kapaciteta i stručnosti – kontinuirano ulaganje u obrazovanje i profesionalni razvoj zaposlenih, čime su dodatno osnaženi standardi kvaliteta, povjerenje javnosti i saradnja sa Eurostatom.

„Ove tri faze jasno pokazuju da Kodeks prakse nije samo tehnički instrument, već ključni element evropske integracije u oblasti statistike. On je stvorio kulturu kvaliteta, profesionalne nezavisnosti i odgovornosti“, naglasio je direktor.

O Evropskom statističkom kodeksu prakse

Evropski statistički kodeks prakse predstavlja osnovu zajedničkog okvira kvaliteta Evropskog statističkog sistema (ESS). Zasniva se na 16 principa koji obuhvataju institucionalno okruženje, proizvodne procese i statističke rezultate. Kodeks obavezuje sve institucije koje razvijaju, proizvode i diseminiraju evropske statistike – uključujući Eurostat, nacionalne statističke institucije i druga relevantna tijela – da dosljedno primjenjuju njegove principe.

Više informacija o evropskom statističkom kodeksu prakse građani mogu dobiti na zvaničnoj veb stranici [Eurostata](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&code=sdg-10-10-2019).

Na kraju svog izlaganja, direktor Pejović je najavio da će predstojeća Peer review misija, koja će se u Crnoj Gori sprovesti 2026. godine, predstavljati značajan korak u daljem jačanju sistema kvaliteta i potvrdu kontinuirane posvećenosti MONSTAT-a i sistema zvanične statistike Crne Gore principima Evropskog statističkog kodeksa prakse i finalnim procesima pristupanja EU.

„Kodeks prakse ostaje naš vodič i garancija – vodič ka evropskim standardima i garancija da su naše statistike pouzdane, uporedive i korisne za donošenje odluka u zemlji i inostranstvu“, zaključio je direktor.